

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЬОУНІВЕРСИТЕТСЬКА СИСТЕМА ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ-КЛІНЦИСТА.....	7
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.,	
ІНТЕРАКТИВНИЙ ОСВІТНИЙ СИМУЛЯТОР BODY INTERACT – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	9
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Павлюченко М.І.	
РОЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	11
Авраменко М.О., Моргунцова С.А., Ганошенко Ю.А.	
СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	14
Моргунцова С.А., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А., Школова О.П.	
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ОНЛАЙН-ОСВІТИ.....	15
Авраменко Н.В., Нікіфоров О.А., Семененко І.В.	
ПРОЕКТ - ПРЕЗЕНТАЦІЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	17
Алексєєв О.Г., Різник О.І.,	
ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА ЗА ФАХОМ «ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА».....	18
Алипова О.Є., Дорошенко Е.Ю., Черепок О.О.	
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОКІ З ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ.....	21
Алієва О.Г., Макєєва Л.В., Таврог М.Л., Потоцька О.І., Громоковська Т.С., Попазова О.О.	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	23
Бачурін Г.В., Коломєєць Ю.С., Ломака С.С.	
ФІЛОСОФІЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ – ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО СТУДЕНТСЬКОЇ АУДИТОРІЇ.....	25
Беленічев І.Ф., Моргунцова С.А., Бухтіярова Н.В., Кучковський О.М., Морозова О.В., Самура І.Б., Бєссараб Г.І., Риженко В.П.	
ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ЯК ВІДПОВІДАЛЬНА МІСІЯ ФАРМАЦЕВТА.....	26
Білай І.М., Білай А.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ В ЗДМФУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ.....	28
Боярська Л.М., Овчаренко Л. С., Рєдько І.І., Герасимчук Т.С., Котлова Ю.В.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФАРМАЦІЇ КЛІНІЧНІЙ ОСВІТИ.....	29
Бурлака Б.С.	
ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСУ ТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТІВ.....	30
Васюк С. О., Нагорна Н. О., Донченко А. О.	
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДИК.....	31
Візір В.А., Демідєнко О.В., Приходько І.Б., Садошов А.С.	
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ.....	32
Воронцова Л. Л., Коваленко В.А., Козачук О.С., Остапенко А.О., Міхєєв О.О.	

На курсі розглядаються вплив основних груп продуктів харчування [2], питної та мінеральної води на фармакокінетику та фармакодинаміку лікарських засобів. Біологічно активні компоненти їжі можуть спровокувати виникнення небажаних побічних реакцій або змінити ефективність препарату.

В останнє десятиліття у всьому світі активно розвивається ринок дієтичних добавок – продуктів, які широко представлені в аптеках, але не є лікарськими засобами. Дієтичні добавки можуть містити широкий спектр поживних речовин та інших інгредієнтів, у тому числі вітаміни, мінерали, амінокислоти, незамінні жирні кислоти, клітковину, різноманітні рослини та екстракти трав. Будь-який новий напрямок у медичній науці та практиці має ґрунтуватися на відповідних положеннях, об'єктивність яких не повинна викликати жодних сумнівів. Створення, вивчення і впровадження у клінічну практику дієтологічних інтервенцій з урахуванням положень доказової медицини сприяє формуванню основних принципів сучасної дієтології, таких як персоніфікація, ефективність, раціональність та безпечність [3].

Значний вплив мають антропогенні фактори на якість лікарської рослинної сировини та харчові продукти. Проникаючи у лікарську рослинну сировину, ксенобіотики можуть переходити у виготовлені з них лікарські та косметичні засоби і негативно впливати на їх лікувальну дію і на весь організм в цілому.

Таким чином, актуальність організації циклу тематичного удосконалення «Клінічна дієтологія в епоху доказової медицини» є інноваційним освітнім інструментом у підготовці клініциста у ЗДМФУ та перспективним для його подальшого безперервного розвитку.

Література

1. Основи харчування: підручник / М.І. Кручаниця, І.С. Миронюк, Н.В. Розумикова, та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2019. 252 с.
2. Фармацевтична броматологія : навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. / В.А. Георгіянц, П.О. Безуглий, Н.В. Попова та ін. ; за заг. ред. В.А. Георгіянц. Харків :НФаУ : Золоті сторінки, 2017. 416 с.
3. Останіна Н.В., Кузнецова О.М., Очеретяна Н.М. Важливість застосування якісних і безпечних дієтичних добавок для покращення та підтримки стану здоров'я населення України в умовах воєнного стану. Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України: зб. тез доп. наук.-практ. конф. (вісімнадцяті марзєєвські читання). 2022. Вип. 22. С. 362.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДИК

Візір В.А., проректор з науково-педагогічної роботи ЗДМФУ

Деміденко О.В., завідувач кафедри внутрішніх хвороб 2

Приходько І.Б., доцент кафедри внутрішніх хвороб 2

Садомов А.С., доцент кафедри внутрішніх хвороб 2

Ключові слова: навчальний процес, змішана форма навчання, віртуальний пацієнт.

Вступ. Сьогоднішні вимоги до підготовки майбутніх медичних фахівців включають не лише засвоєння великої кількості медичних знань, але й розвиток креативного мислення, вміння аналізувати та застосовувати дані для вирішення задач та управління результатами діяльності. Ці завдання вимагають від процесу навчання поєднаного використання не лише традиційних, але й інноваційних методів навчання. Поступове впровадження новаторських технологій, які забезпечують більш ефективне та якісне навчання, розвивають творче та критичне мислення студентів, а також стимулюють освітянську діяльність викладачів закладів вищої медичної освіти.

Основна частина. Одним із ключових аспектів використання інноваційних методів на клінічній кафедрі є зміна способу взаємодії між педагогами та студентами. Сучасні технології дозволяють впроваджувати різноманітні методи, прийоми та інструменти навчання, що сприяють досягненню поставлених цілей та виконанню завдань з урахуванням сучасних принципів освіти. Вони допомагають студентам активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, розвивати критичне мислення, креативність та здатність знаходити рішення. Замість традиційної моделі однонаправленої передачі знань від викладача до студента, впроваджуються активні, інтерактивні та колаборативні методи, які залучають студентів до активної участі в навчальному процесі. Використання таких інноваційних методів як проблемне навчання та віртуальні симуляції може забезпечити більш ефективне засвоєння матеріалу та

розвиток критичного мислення у студентів. Наприклад, використання методу проблемного навчання, коли студентам пропонується вирішувати реальні клінічні ситуації, сприяє розвитку аналітичних навичок та уміння прийняття рішень, що є важливими у медичній практиці. Ще одним прикладом інноваційних методів є використання симуляційного навчання, коли студенти мають можливість віртуально взаємодіяти з різними клінічними сценаріями, вирішувати етичні дилеми та розвивати комунікаційні вміння. Це дозволяє студентам набувати практичних навичок у безпечному та контрольованому середовищі, перед тим як вони будуть залучені до реальної практики з пацієнтами.

На кафедрі в навчальний процес впроваджено роботу з інтерактивним хворим за сценаріями програми “Body interact”. На сьогодні вже використовується більше десяти сценаріїв віртуального пацієнта, які охоплюють певні розділи кардіології та захворювань внутрішніх органів. Для роботи студенти мають доступи, які постійно перебувають в активному стані та можливість встановити ліміт часу для проходження сценарію. Особливістю застосування сценаріїв віртуального хворого “Body interact” в навчальному процесі на кафедрі внутрішніх хвороб є можливість акцентувати увагу студента на ключових етапах діагностики – об’єктивному обстеженні, використанню додаткових досліджень, а також на лікуванні хворого з урахуванням сучасних міжнародних клінічних рекомендацій. За підсумками проходження сценарію по кожному з цих напрямків програма надає детальну оцінку виконання роботи та інформує про помилки, що має особливе значення для набуття практичних навичок роботи з хворим в умовах змішаної форми навчання.

Іншою інновацією можна вважати впровадження на кафедрі електронної навчальної історії хвороби замість традиційної паперової форми, що було викликано особливостями змішаної форми навчання. Перехід на електронну форму історію хвороби, створену співробітниками кафедри на базі MS Forms, зменшив час на її оформлення, полегшив викладачам оцінювання та наблизив студентів до заповнення подібної до неї електронної медичної карти хворого в сучасній системі охорони здоров’я.

Висновки. Застосування різноманітних інноваційних методів навчання є важливим для підготовки клініцистів. Для забезпечення якісного процесу навчання, необхідним є поєднання нових методик з традиційними формами передачі знань. Використання симуляційного навчання, коли студенти мають можливість віртуально взаємодіяти з різними клінічними сценаріями допомагає акцентувати увагу студента на ключових моментах діагностики та лікування хворого.

Література.

1. Ю. М. Колесник, М. О. Авраменко, С. А. Моргунцова, та ін. (2021). Технологія переходу до змішаної форми навчання у ЗДМУ. *Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення: матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конференції (20–21 травня 2021 року)*, Тернопіль: ТДМУ, с. 246-257.
2. Kulichenko, A. K. (2020). Innovations in higher medical education: literature review. *Інноваційна педагогіка*, 25(2), с. 98-102. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/25-2.19>.

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ

Воронцова Л. Л., завідувача кафедри лабораторної медицини
Коваленко В.А., доцент кафедри лабораторної медицини
Козачук О.С., асистент кафедри лабораторної медицини
Остапенко А.О., доцент кафедри лабораторної медицини
Міхеев О.О., доцент кафедри лабораторної медицини

Ключові слова: сучасний освітній процес, післядипломна підготовка, метод кейсів.

Вступ. Сприйняття XXI ст. як століття інформації та наукових знань ставить перед системою післядипломної освіти принципово нову, актуальну і глобальну проблему – підготовки людей до життя і діяльності в нових умовах інформаційного суспільства, в якому домінуючу роль відіграють електронні технології зв’язку та обміну інформацією. Незалежно від нашого бажання, свідомості і волі, в життя активно впроваджуються нові інформаційні технології, які перетворилися на інструмент, який використовується у всіх галузях сучасного виробництва, в побуті і громадському житті [1].